

Dopisi.

Središče. Središčani, čitajte in strmite! Naša občina dela že dolgo! Naša „prvaška slovenska občina ne sprejme nemških dopisov, pač pa podpisuje nemške vloge na sodnijo! Vsi Središčani vemo, kako varčni so bili naši pradedi, izborno so gospodarili in vedno bili za mednarodni mir in nikdar ni nikomur misel prišla, Nemca črtiti ali ga kjerkoli ovirati. Radi so imeli, če je prišel tujec in kupčeval v okolici ter tako prinesel denarja med ljudstvo. Ali ti časi so minoli. Prišli so na krmilo ti „mladi“, ti „narodnjaki!“ Kaj je še bilo teh „starih“, te so izpodrinili in vso gospodarstvo občine imeli so sami v rokah. In kam so priplaval? Vedno se je govorilo: Središka občina in mesto Leoben sta edina, ki imata premoženja, te dve občini ste edini, ki nimate občinskih doklad. In sedaj? **Glasom dolžnega pisma z dne 27. julija tekočega leta dalo se je občini trg Središče od štajerske šparkase v Gradcu 50.000 K reči petdeset tisoč kron posojila** in se ima to posojilo vknjižiti na občinskih zemljiščih!!! Tako daleč prišla je občina, ki je imela nedavno v časih mednarodnega miru še premoženje, ki ni imela nikarih dolgov. Zdaj v času „sokolskih veselje“ pa ima ogromni dolg.

Zemljeknjižni predlog, glasom katerega se ima vknjižiti omenjeno posojilo po 50.000 K, je nemški in podpisan od župana J. Šinko. Tako tedaj! Če se dobi denar, je tem prvakom vse všeč, še kineške prošnje bi podpisali! Bog vari pa, če bi danes kdo imel kako prošnjo na občino in bi to nemški pisal, te se niti ne sprejme, „nazaj!“ Fej takemu počenjanju! Brez nadaljnega komentarja! Občani zdaj veste resnico! Kdor ni stara babura ali pa zefla, ta se bo postavil na noge, skrajni čas je! Prihodnjic več!

Polenšak. Predragi „Štajerc!“ Ker vsakemu mora potrpljenja zmanjkati, je tudi nam faranom Polenskim ter ti, dragi „Štajerc“, malo popišemo dušo našega politika Poplatnika. Povsod je minil volilni boj, ali ta duša ne da miru in ne zna besed Gospodovih: „Pridite vsi k meni, ki ste obteženi, jaz vas hočem potolažiti!“ Ta Podplatnik dela čisto drugače. Na dan sv. Petra je šlo par godovnjakov iskat tolažbe v spovednici. Ali kaj se je zgodilo? Prvo je vprašal: koga si volil? Ker pa je navedeni tretjerednik in pravičen, je povedal, da senatnega predsednika Ploja. Zakaj pa Brenčiča ne? je zahrulil nad prvim in tudi drugim se je ednako godilo. Pojdi, obžaluj veliki greh in za osem dni si pridil po sv. odvezo! Ravno na dan sv. Jakoba je bilo ednako in se godi sploh vsaki moški osebi, katera mu pride k spovednici. Dne 2. avgusta na

Velikanski požar v Konstantinoplu.

Dr. Vekoslav Kukovec obsojen radi prestopka po § 516 k. z.

(Izvirni dopis.)*

Celje, dne 9. avgusta 1911.

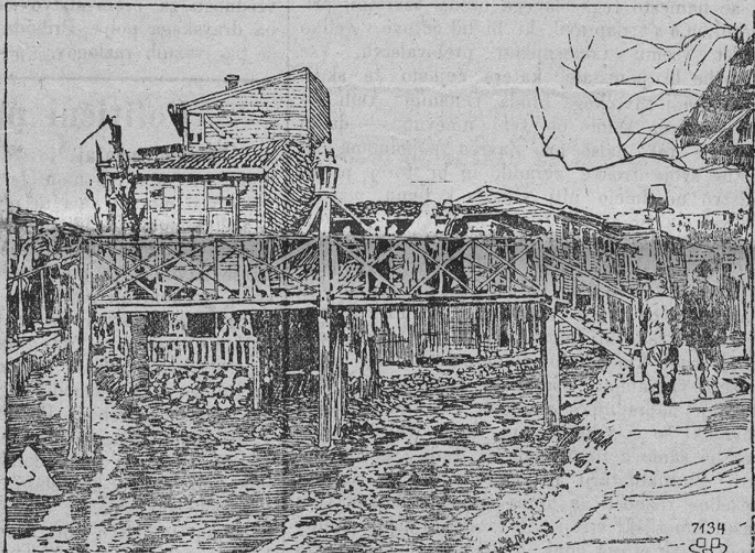
Ker je že skoraj pred enim mesecem prenehala izhajati zloglasna „Südsteierische Volksstimme“, ki si je stavila nalogo, da očisti in osuši celjsko močvirje, in ji zato ni mogoče sporočiti javnosti o vele zanimljivem škandaloznem dogodljaju deželnega poslanca, odvetnika in rezervnega častnika dr. Kukovca v Celju, smo mi sedaj tako dobrohotni, da ustrezemo v tej smeri našim cenj. čitateljem. Sicer se v splošnem ne pečamo rade volje z razširjanjem takih nečednih, neravnih dejanj, toda to pot se nam tega gotovo ne bo zamerilo, tem manj, ker se je o tej zadevi razpravljalo pred sodiščem. Čujte in strmite!

Dne 20. preteklega meseca po pol 9. uri zvečer šel je deželni poslanec in odvetnik dr. Vekoslav Kukovec na izprehod. Ko pride na slavnostni travnik, kjer je bilo ob tem času mnogo ljudstva, namigne hitro nekemu mlademu dekletu in odrinila sta jo nato po peš-poti proti Lavi. Ker pa je bila pot vsled velike suše zelo prašna in je rumeno solnce po dnevi malo pripekalo, krenila sta jo naenkrat po stranski stezi črez travnik in se zgubila v hladnem grmovju, da se od hude vročine malo oddahneta. — Nekaj časa pozneje nastopila sta vsak svojo pot in se počasi odstranila od tega tako hladnega in lepega kraja.

Zaradi tega izprehoda vršila se je včeraj pred tukajšnjim okrajnim sodiščem kazenska razprava proti deželnemu poslancu dru. Vekoslavu Kukovcu in njegovi družabnici. Radi precej dolgo trajajočega bivanja pod hladnim grmovjem bila sta po § 516 k. z. (velika in javno pohujšljiva žalitev lepega zadržanja in sramežljivosti) obsojena in sicer deželni poslanec dr. V. Kukovec na šest dni zapor, poostrenga z enim postom, njegova družabnica pa na pet dni zapor, poostrenga z enim postom.

* Mi se gotovo s takimi čepav nečednimi, vendar pa le zasebnimi zadevami ne pečamo s posebnim navdušenjem. Ali — spominjamo se na vsake obsoje vredno osebno gonjo celjskih prvakov proti slehernemu naprednjaku. Spominjamo se, da je ravno dr. Kukovec bil vodja te gonje in je v pozni največjega moralista „obsojal“ celjsko „močvirje.“ In zato — na dan z resnico! (Op. uredništva.)

Poročali smo že v zadnjih številkah o velikanskem požaru v glavnem turskem mestu Konstantinoplu. Zdaj so plamena po večdnevem divjanju zadušena in nezmerno škodo se zamore vsaj deloma oceniti. Današnje naše slike kažejo posamezne dele požarišča. Kakor že poročano, je pogorelo blizu 1000 večidel lesenih hiš. Na prvi sliki vidimo mestni okraj Stambul, ki je bil od plamen najbolj prizadet, kjer je tam največ lesenih splotij. Vse to je seveda gorelo kakor slama in se vidi na naši sliki tudi razvaline hiš. Istotako opazujemo na drugi sliki razvaline po požaru. Iz razvalin se vlačijo še vedno črni dim, ki je pokrival vso mesto in tudi velik del sosednega morja. Prebivalstvo samo se je hitro pomirilo. Turki se pač nikdar ne vznemirjajo, kajti njih vera je fatalistična; vse, kar pride, smatrajo za usodo (fatum), proti kateri se ne da ničesar storiti. Večinoma se pusti razvaline kar ležati in le posamezni tatovi iščejo v razvalinah po dragocenostih. V sosednih prodajalnah pa že zopet pridno kupujejo in prodajajo. Mestna uprava je popolnoma nezmožna in ne stori ničesar; zato bodejo razvaline bržkone tudi leta dolgo ležati ostale. Tudi sicer pridna požarna bramba ni mogla mnogo pomagati, ker ji vsled pomanjkanja denarnih sredstev tudi potrebnega gasilnega orodja primanjkuje. Vlada namerava vsled tega dotične mestne oddelke pod vojaško upravo dati.

Ansicht eines teils des abgebrannten Holzhauserviertels i. Stambul.

Die Brandruinen von Stambul

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj!

Kmetje pozor!

Iz raznih dežel se poroča, da je vročina na polju in travniku mnogo škode napravila. Pametni gospodarji vsled tega sedaj ne prodajajo krme. Gotovo je, da bode krma še lepo ceno dobila. Ne zapravljajte torej krme! Štedite tudi s slamo in polagajte listje kot steljo. Misлити treba v naprej! Torej pozor!

Porcunkolovo je šel en ugleden mož k spovedi, se mu je godilo ednako; mož je vstal ter na ves glas rekel: zdaj pa grem na Ptuj k spovedi; in je res šel naravnost iz cerkve. Gotovo je tej politični duši predolgi čas v spovednici, da hoče vse ljudi odpraviti od spovednice, kar pa bo lahko dosegel. Kdo je toraj kriv, da vera peša? Prosimo pa vsi farani Polenski prezvišenega kneza in škofa, naj naredijo tej svinjariji konec, brž ko je še čas, ker potem zna biti prepozno. Spovednice se bomo takoj odvadli... Tukaj imamo eno kočarico vdovo, katera ima več malih otrok. Ta reva ima en star zapuščen vinograd, katerega si sploh ne more prenoviti in tam je lep šoder ter že več let prodaja šoder okrajnemu zastopu ptujskemu, da si zamore kruha kupiti za sebe in za svoje otroke. Ta napuhnež pa je poklical siroto k sebi in ji prepovedal šoder prodajati, ker ima cerkev pravico za belenje pesek in šoder jemati. Čudno, da še nje ni prepovedal otrokom kruha dajati. To je zgleden član duhovnikov... Dalje prihodnjič.

Šmarje pri Pohorju. Mi Šmarčani na Pohorju se srčno zahvalimo Vašemu cenjenemu listu, ker je našega fajmoštra prav pri srcu zadel, tako da je od žalosti pozabil v nedeljo iz priznice sv. Evangelj razlagati, ker mu je le notica od Vašega cenjenega lista po glavi rojila. Več Šmarčanov.

Sv. Miklavž, dravsko polje. Dragi „Štajerc!“ Mi ti tudi moramo našega župana popisati. Naš župan je največji klerikalec in tudi najhujši hujskač. Še pred ko je on župan postal, je že celo občino v velike tožbe spravil in tisti njegovi klerikalci, kateri so se mu podpisali, so potem plačali čez 4000 kron. Ali ta kunštni Jakec še ni bil s tem zadovoljen. Letos se je drugič z malimi posestniki v tožbe podal in drugič je Jakec Florjančič smolo imel; tožbo je zopet zgubil in stroške je kunštni Jakec pri občinski seji predložil, da bi se naj iz občinskih doklad plačali. Ali odborniki štirji, ki niso črnega mišljenja, se mu niso hoteli podpisati in Jakec mora sam stroške plačati... Dragi „Štajerc“, Tudi ti moramo povedati, da je Jakec Florjančič najhujši agitator Pišekov, ker on je rekel, da Pišek ni potreba pri Miklavžu shoda imeti, ker tukaj pri Miklavžu je on gospod. Tudi tukaj je Jakec smolo imel, ker je tukaj pri Miklavžu Kresnik več glasov dobil kakor Pišek. Saj to mu ni ne zamerimo, ker Jakec je Piškov bratranec. Ko je v Hoči 28. maja g. Kresnik shod držal, je tudi Jakec g. dr. Leskovarju rekel, da mora doktor občinskega svetovaleca od sv. Miklavža tožiti, češ da bi bil svetovalec rekel, da je Leskovar oderuh. 10 prič je prisegel, da svetovalec ni tega rekel in Jakec je prisegel, da je on slišal, da je svetovalec tiho rekel, da je Leskovar oderuh. Na prisego Jakeca je bil svetovalec obsojen na 30 kron. Ali Jakec se je še morebiti prehitro po krčmah bahal, da je svetovalec kaznovan, ker čez to se bode pri okrožni sodnji obravnavalo. Tudi moramo povedati, kako se Jakec praži, da je on veliki posestnik; ja veliki posestnik je on; ker ima celo 5 njiv. Ko bi Jakec ne imel kočnarske zemlje v najem, te bi mu slabo šlo pri žgankih, in bi

si ravno tako moral s pol drugim lesom kruh služiti, kakor si ga je poprej, ko je še „ledig“ bil. Jakec, svetujemo ti, daj si mir in ne zaničuj malih posestnikov, ker ti tudi nisi veliki in takega vbovoga še ni bilo pri nas, kakor si še ti bil pred par leti. Fant iz fare.

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teini dobiti in odhrzati, univa se edino z

Dama

„Steckenpferd“ lilijem mlečnim milom (znamka „Steckenpferd“ od Bergmann & Co. Tetschen i. E. Kos za 20 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

891

Stanje setev v Avstriji.

(Po poročilih c. kr. poljedelskega ministerstva sredi julija t. l.)

Od srede junija pa do srede julija vladalo je večinoma jasno, mirno vreme. Pšenica je v slami malo kratka; vendar pa je v splošnem v kljub nekaterim boleznim lepa in polna. Žetev je v južnih alpskih deželah večinoma že končana. Rž postala je na lahki zemlji vsled suše prerano zrela. V kolikor ni od toče prizadeta, ima polno zrnje in je pridelek primeren. Tudi ječmen in oves pustita še precej dobro žetev na zrnju pričakovati. Koruza se razvija v suhemu vremenu primerno dobro. Krompir ima na boljši zemlji svežo, zdravo zelenjavo in lepe pričetke; slabjši je na bolj lahki zemlji. Krompirjeve bolezni se prav redko opazuje. Sladkorna pesa je na Češkem in Moravskem jako slaba in trpi tudi vsled vnetih korenin ter uši na listju. V nekaterih krajih so nasadi popolnoma uničeni. Krmilna pesa in zelje se razvijata na globoki zemlji še precej ugodno; potrebovala bi pa izdatnega dežja. Detelja (rdeča detelja kakor tudi luzerna) je pokazala pri prvi žetvi zlasti v gorskih legah glede množine in glede kakovosti izvrstne uspehe. Za drugo žetev, ki je v naših krajih itak slabša ne kaže v splošnem posebno dobro. Traviška mrva je bila v planinskih deželah izborna. V Galiciji in v Bukovini pa je vsled povenjen in dežja krma popolnoma pokvarjena. Otava na pozneje košenih travnikih je slabša in se v nekaterih krajih drugega rezanja sploh ne pričakuje. Pa še so v gorskih krajih planinskih dežel jako dobre, v sudelnih deželah pa slabe.

Srednje stanje je sledeče (1 pomeni jako dobro, 2 dobro, 3 srednje, 4 slabše in 5 jako slabo):

Pšenica 2 7; rž 2 7; ječmen 2 4; oves 2 6; kornuza 2 5; krompir 2 4; sladkorna pesa 3 3; krmilna pesa 2 4; zelje 2 6; detelja 3 3; travniki 2 4 in paše 3.

Novice.

Koliko domačih živali je na svetu? Poljedelsko ministerstvo združenih držav napravilo je statistiko, ki kaže prilično število domačih živali na celem svetu. Potemtakem imamo okroglo 1500 milijonov domačih živali i. s.: 580 milijonov govede, 105 milijonov konjev, 9 milijonov oslov, 7 mil. mul, 2 mil. kamel, 21 mil. bifelnov, 100 mil. koz, 150 mil. svinj, 900.000 Renntierov. Združene države Amerike imajo največ svinj in konjev. Govede je v Avstraliji največ, za njo pride glede govede Argentinja. Koz je največ v Indiji.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Brenčiča vprašamo popolnoma ponižno, kakor se to že napram tako visokemu gospodu in poslancu sliši, je-li ima v svojem svetovnoznanim notic-bihlnu tudi vpisano, da je v ptujskem in ormoškem okraju deloma že toča hudo škodo napravila? Ako se da človek že brez ozira na svoje duševne zmožnosti za poslanca izvoliti, potem mora imeti tudi nekaj skrbi za svoje volilce. Brenčič naj torej pokaže to svojo skrb! On naj dela, dela za volilce! Ljudje nimajo od tega prav ničesar, da ima Brenčič novi „überciger“ in niso prav nič ponosni, da jih zastopa v državnem zboru eden rečimo najbrihtnejših korporalov. Ljudje hočejo, da država v času bede nanje ne pozabi in da se to zgodi, morajo poslanci napraviti! Brenčič, na noge, drugače ti bodejo kmetje prihodnjič fige pokazali! Na noge, Brenčič! Nikar si ne vzemi za vzor naša dična deželna poslanca Ozmeča in Meška, ki raje po farovžih žlahtno kapljico pokušata, nego da bi za svoje volilce delala. Torej še enkrat: Brenčič naj v teh težkih časih vsaj del svojih gostobesednih obljub drži!

„Narodna stranka“ na spodnjem Štajerskem postala je v zadnjem času jako mirna. Splošno se sodi, da ji je zmanjkalo sleherne sape in da pričakuje le še par gospodarskih udarcev. Potem izgine popolnoma iz političnega in sploh javnega površja. Tako žalostna je usoda stranke, ki je bila z najglasnejšimi frazami ustanovljena in od katere so posamezni optimisti pričakovali odrešenje slovenskega ljudstva. Žalostno, res žalostno! Vzroke tega neverjetnega poloma seveda ni treba več preiskavati. Ta „narodna stranka“ ravno ni bila nikdar prava stranka. To je bila obmizna družba, ki je pri dobri plzenski pivi mislila, da bode s par tisočaki pravi preobrat na Štajerskem uresničila. Zato je pač glavna krivda poloma „narodne stranke“ — nevednost njenih poklicanih in nepoklicanih voditeljev. „Narodna stranka“ je resni politični stranki toliko podobna, kakor lesena sablja a-b-c-strelcev pravemu vojaškemu meču. Zato je tudi en — dr. Korošec triumfator na spodnjem Štajerskem in se vozi po deželi v avtomobilu z vladarsko našemljenim obrazom... Mnogo krivde na temu žalostnemu položaju pripisati je seveda neznosnemu pritisku duhovniške politike. Ali s praznimi besedami in s poezijami Fedorova se klerikalnega zmaja ne premaga. Delati je treba. In delati, v pravem zmislu besede delati se slavnim voditeljem „narodne stranke“ ne poljubi. Zdi se nam tudi, da so danes za „narodno stranko“ le še tisti navdušeni, kateri — ničesar nimajo. Narodnjaški denarni mogotci so postali že mnogo — „pametnejši.“ Tako stoji stvar! Narodnjaki čutijo to sami; ali bojijo se tega dejstva javno priznati. In to je zopet politična neumnost, kajti edino v priznanju svojih lastnih napak leži resnica... Ali kaj bi mi „narodno stranko“ podučevali? Kar je zaspnega, naj gre spat... Mi smo le veseli dediči dohtarske „narodne stranke“ in zato se ji javno zahvaljujemo!

Pasji dnevi ali doba kislih kumaric je letos posebno huda. Zato tudi našemu ljubemu prijatelju dr. Tonetu Brumen ne da miru. Kakor sam pravi, je njegova pisarna prazna in vročina vpliva na njegove možgane tako krepko, da je pričel — članke pisati... Ej Tone, kaj pa ti pride na um? Tvoji članki so kakor nezableni žganci, ki jih že tretjič pogreješ. Ali ne? Ej Tone, zakaj pa kličeš zaspniam Kranjcem zopet vse tvoje nekdanje blamaže v spomin? To je celo za pasje dneve preveč, pa čeprav

Podzemeljska pošta.

Znane so krasote podzemeljske jame v Postojni, ki jih občuduje vsako leto na tisoče tujcev. Postojnska jama je krasni zaklad kraške zemlje. Zdaj so v tej jami poleg električne razsvetljave in vseh drugih modernih pripomočkov uresničili tudi pošto. To je pač prva c. kr. pošta, ki se nahaja pod zemljo. Opraviti ima poštar dosti. Pri zadnji slavnosti v jami n. p. se je tekoma 4 ur čez 47.000 razglednic razprodalo.

Das unterirdische Postamt in der Adelsberger Grotte.